

***Działalność przedsiębiorstw
niefinansowych
w 2005 roku***

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

WARSZAWA 2007

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I SKRÓTÓW UŻYWANYCH W PUBLIKACJI:

Znaki umowne

Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.

Zera: (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.

Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.

“W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Skróty

tys. = tysiąc

mln = milion

km² = kilometr kwadratowy

woj. = województwo

PKD = Polska Klasyfikacja Działalności

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

Opracowanie publikacji	GUS, Departament Statystyki Przedsiębiorstw i Rejestrów
kierujący	Izabella Zagoździńska – Dyrektor Departamentu
zespół	Aleksandra Foryś, Jacek Kotowski
Skład komputerowy i wykresy	Aleksandra Foryś
Okładka	Zakład Wydawnictw Statystycznych

ISSN 1895 – 698X

Publikacja dostępna w Internecie – www.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Już po raz trzeci przedstawiamy Państwu opracowanie zawierające zbiorcze informacje o wszystkich przedsiębiorstwach niefinansowych, niezależnie od ich wielkości mierzonej liczbą pracujących. W opracowaniu zawarto informacje na temat wielkości i struktury zbiorowości podmiotów prowadzących działalność w 2005 r., określanej według formy własności i formy prawnej jednostek, rodzaju i lokalizacji prowadzonej przez nie działalności oraz klasy wielkości, z wyszczególnieniem sektora małych i średnich przedsiębiorstw, w tym mikro-przedsiębiorstw.

W publikacji przedstawiono dane o pracujących i zatrudnieniu, wynikach finansowych uzyskanych przez podmioty z prowadzonej działalności oraz o działalności inwestycyjnej i posiadanych środkach trwałych. Zaprezentowano także dane o działalności przedsiębiorstw niefinansowych w podziale terytorialnym na poziomie wojewódzkim.

Opracowanie przygotowano na podstawie wyników pełnych badań przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób realizowanych na sprawozdaniach: SP – Roczna ankieta przedsiębiorstw za rok 2005 i F-02 – Statystyczne sprawozdanie finansowego sporządzone na dzień 31 XII 2005 r., oraz reprezentacyjnego badania mikro-przedsiębiorstw (do 9 pracujących), realizowanego na formularzu SP-3 – Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw za 2005 r.

Publikacja składa się z części analitycznej i tabelarycznej. Całość poprzedzona jest uwagami metodologicznymi.

Dyrektor Departamentu Statystyki
Przedsiębiorstw i Rejestrów

Izabella Zagoździńska

Warszawa, luty 2007 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
Przedmowa	3
I. Uwagi metodologiczne	7
1. 1. Wprowadzenie.....	7
1. 2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania	8
1. 3. Objasnienia do stosowanych pojęć	10
II. Uwagi analityczne	14
2. 1. Liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą	14
2. 2. Pracujący, zatrudnienie i przeciętne wynagrodzenia	15
2. 3. Wyniki finansowe przedsiębiorstw	17
2.3.1. Przychody	17
2.3.2. Koszty	20
2.3.3. Wskaźniki poziomu kosztów	21
2.3.4. Wynagrodzenia	22
2. 4. Inwestycje. Środki trwałe	23
2.4.1. Inwestycje	23
2.4.2. Środki trwałe	26
2. 5. Podstawowe dane w przekroju terytorialnym	27

TABLICE

	Numer	Strona
Podstawowe informacje o przedsiębiorstwach według form prawnych i klas wielkości w 2005 r.	1	33
Przedsiębiorstwa według lat prowadzenia działalności i klas wielkości w 2005 r.	2	36
	Numer	Strona

Przedsiębiorstwa, pracujący, przeciętne zatrudnienie oraz wynagrodzenia brutto według podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstw i klas wielkości 2005 r. .	3	37
Zmiany rodzaju prowadzonej działalności przedsiębiorstw w oparciu o dane rejestrowe i wyniki badania w 2005 r.	4	39
Przychody oraz koszty w przedsiębiorstwach według podstawowego rodzaju działalności i klas wielkości w 2005 r.	5	40
Nakłady inwestycyjne według podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstw i klas wielkości w 2005 r. (ceny bieżące)	6	42
Struktura przedsiębiorstw inwestujących według podstawowego rodzaju działalności, wysokości poniesionych nakładów inwestycyjnych i klas wielkości przedsiębiorstw w 2005 r.	7	44
Wartość brutto, netto i stopień zużycia środków trwałych według podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstw i klas wielkości w 2005 r.	8	50
Struktura wartości brutto środków trwałych według podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstw i klas wielkości w 2005 r.	9	54
Przedsiębiorstwa i pracujący według klas wielkości podmiotów i województw w 2005 r.	10	56
Przedsiębiorstwa i pracujący według podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstw i województw w 2005 r.	11	58
Struktura przedsiębiorstw i pracujących według podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstw i województw w 2005 r.	12	62
Przychody i koszty według klas wielkości przedsiębiorstw i województw w 2005 r.	13	64
Przychody i koszty według podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstw i województw w 2005 r.	14	66
Nakłady inwestycyjne według klas wielkości przedsiębiorstw i województw w 2005 r. (ceny bieżące)	15	70
Nakłady inwestycyjne według podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstw i województw w 2005 r. (ceny bieżące)	16	72
Podstawowe informacje o jednostkach lokalnych według województw w 2005 r.	17	76

WYKRESY

Wykres	Strona
--------	--------

Podstawowe informacje o przedsiębiorstwach według klas wielkości	1	77
Struktura przedsiębiorstw według podstawowego rodzaju działalności	2	78
Struktura przychodów według podstawowego rodzaju działalności	3	79
Struktura przedsiębiorstw według form prawnych i klas wielkości	4	80
Struktura przedsiębiorstw według lat prowadzenia działalności i klas wielkości ...	5	80
Struktura pracujących według form prawnych i klas wielkości przedsiębiorstw	6	80
Liczba przedsiębiorstw według województw	7	81
Liczba jednostek lokalnych według województw	8	81
Przychody i koszty według województw	9	81

I. UWAGI METODOLOGICZNE

1.1. Wprowadzenie

Główny Urząd Statystyczny prowadzi wiele badań, w których zbierane są dane o przedsiębiorstwach prowadzących w kolejnych latach działalność gospodarczą. Poszczególnymi badaniami – zależnie od ich celu – obejmowane są różne grupy podmiotów, wybierane według określonych kryteriów, w tym według wielkości jednostki, formy własności, formy prawnej, rodzaju prowadzonej działalności, typu ewidencji księgowej.

Największa zbiorowość obejmowana jest rocznymi badaniami działalności gospodarczej przedsiębiorstw. Na badania te składają się reprezentacyjne badanie tzw. mikro-przedsiębiorstw (do 9 osób pracujących) i dwa (zależnie od rodzaju działalności jednostki) pełne badania wszystkich pozostałych podmiotów. Wyniki badań pełnych publikowane są przez GUS w dwóch odrębnych publikacjach: „Bilansowe wyniki finansowe podmiotów gospodarczych” oraz „Podmioty gospodarcze według rodzajów i miejsc prowadzenia działalności”. Wyniki badania mikro-przedsiębiorstwach prezentowane były do ubiegłego roku w odrębnej publikacji „Działalność gospodarcza przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób”. Począwszy od danych za 2005 r., dane dla tej zbiorowości będą się ukazywać w skróconej postaci jako informacje bieżące – wyniki wstępne, a w pełnej – w publikacji „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych”.

W niniejszej publikacji przedstawiono zbiorczą informację o wszystkich przedsiębiorstwach prowadzących działalność w 2005 r., niezależnie od tego, którym z powyższych badań były one objęte. W szczególności, w opracowaniu wykorzystano wyniki pełnych badań przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób realizowanych na sprawozdaniach: SP – Roczna ankieta przedsiębiorstw za rok 2005 i F-02 – Statystyczne sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 XII 2005 r., oraz reprezentacyjnego badania mikro-przedsiębiorstw realizowanego na sprawozdaniu SP-3 – Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw za 2005 r.

Badania te zrealizowane były przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2005 (Dz. U. nr 195, poz. 2004 z dnia 7 września 2004 r. wraz z późniejszymi zmianami).

Informacje przedstawione poniżej obejmują wybrane podstawowe dane przekazywane na sprawozdaniach statystycznych przez wszystkie badane podmioty, w tym przez jednostki

najmniejsze, zobowiązane do prowadzenia bardzo uproszczonej ewidencji. Pozwala to na spójną prezentację wyników dla pełnej zbiorowości przedsiębiorstw aktywnych w 2005 r., jej strukturę według wybranych kryteriów i wyniki uzyskane z prowadzonej działalności.

Z uwagi na zawężoną listę uwzględnionych cech, możliwe było dokonanie imputacji danych dla podmiotów, które odmówiły złożenia rocznych sprawozdań statystycznych. Takich uzupełnień nie dokonuje się w przypadku badań prowadzonych na sprawozdaniach SP i F-02, obejmujących bardzo szczegółowe dane o wynikach badanych przedsiębiorstw. Ponadto, w niniejszym opracowaniu uwzględnione zostały te podmioty, które prowadziły działalność w ciągu 2005 r., ale były już nieaktywne na koniec tego roku. Dane prezentowane w publikacji nie obejmują jednostek prowadzących działalności z zakresu rolnictwa i łowiectwa (sekcja A dział 01 według klasyfikacji PKD).

1.2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania

Przedstawiona w publikacji zbiorowość obejmuje osoby prawne, jednostki niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, które prowadziły działalność gospodarczą w Polsce w 2005 roku.

Ileokroć w opracowaniu jest mowa o zbiorowości osób fizycznych, należy przez to rozumieć, że prezentowana jest ona łącznie z osobami, które działały w ramach spółek zawiązanych na podstawie umowy sporządzonej w oparciu o kodeks cywilny (spółki cywilne). Umownie przyjęto też, że zbiorowość jednostek mających osobowość prawną (osoby prawne) prezentowana jest łącznie z jednostkami organizacyjnymi niemającymi osobowości prawnej.

Prezentowane dane obejmują wszystkie podmioty, niezależnie od liczby pracujących w nich osób, zaklasyfikowane do następujących sekcji według Polskiej Klasyfikacji Działalności:

- leśnictwo (sekcja A – dział 02),
- rybołówstwo i rybactwo (sekcja B – dział 05),
- przemysł (sekcje C, D i E),
- budownictwo (sekcja F),
- handel (sekcja G),
- hotele i restauracje (sekcja H),
- transport, gospodarka magazynowa i łączność (sekcja I),
- obsługa nieruchomości, wynajem i prowadzenie interesów (sekcja K),
- edukacja (sekcja M),

- ochrona zdrowia (sekcja N - klasy 8512-8520, grupa 853),
- pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna i indywidualna (sekcja O – działy 90, 92, 93).

W opracowaniu uwzględniono także wybrane podmioty prowadzące działalność z zakresu pośrednictwa finansowego (sekcja J), z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność bankową, ubezpieczeniową, maklerską, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, towarzystw funduszy inwestycyjnych i funduszy inwestycyjnych, powszechnych towarzystw emerytalnych i otwartych funduszy emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych. Zapewnia to spójność prezentowanych danych z zakresem podmiotowym tych badań częściowych, na podstawie których przygotowano zostały dane dla pełnej zbiorowości przedsiębiorstw.

Dane według podstawowego rodzaju działalności przedsiębiorstw zostały przedstawione dla poszczególnych sekcji PKD. W stosunku do obowiązujących przekrojów klasyfikacyjnych dokonano jedynie dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

W badanej zbiorowości wyodrębniono też małe, średnie i duże przedsiębiorstwa. Zgodnie z obowiązującymi definicjami, do pierwszej z tych grup zaliczono jednostki o liczbie pracujących do 49 osób (z wyodrębnieniem tzw. mikro-przedsiębiorstw do 9 osób pracujących), do drugiej – jednostki o liczbie pracujących 50 – 249 osób, a do trzeciej – jednostki o liczbie pracujących powyżej 249 osób.

W ostatniej części publikacji, omawiana zbiorowość przedsiębiorstw zaprezentowana została w przekrojach terytorialnych na poziomie wojewódzkim. W tej części przedstawiono także wybrane dane o tzw. jednostkach lokalnych przedsiębiorstw.

Prezentowane dane ujęto w następujących blokach tematycznych:

- liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą i ich struktura wg wybranych kryteriów,
- pracujący, zatrudnienie i przeciętne wynagrodzenia,
- wyniki finansowe,
- inwestycje i środki trwałe,
- podstawowe dane według województw.

1.3. Objasnienia do stosowanych pojęć

Jednostka lokalna

Zgodnie z definicją obowiązującą w krajach Unii Europejskiej, za jednostkę lokalną uznany został każdy wyodrębniony geograficznie teren zidentyfikowany konkretnym adresem, pod którym na rzecz przedsiębiorstwa pracuje jedna lub więcej osób nawet w niepełnym wymiarze godzin pracy. Przykładowo może to być: zakład, filia, magazyn, sklep, zajezdnia, biuro konstrukcyjne i technologiczne, laboratorium doświadczalne czy biuro kompletacji dostaw. W tego typu formach zorganizowania przedsiębiorstwa może być prowadzona działalność gospodarcza związana z wytwarzaniem wyrobów i świadczeniem usług sprzedawanych na zewnątrz przedsiębiorstwa, a także działalność pomocnicza na rzecz przedsiębiorstwa.

Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- *przychody netto* ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług);
- *przychody netto* ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- *pozostałe przychody operacyjne*, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: przychody ze sprzedaży lub wpływy z likwidacji środków trwałych i inwestycji rozpoczętych, odpisane przedawnione zobowiązania, otrzymane odszkodowania, wyegzekwowane kary i grzywny, otrzymane przez jednostkę nieodpłatnie składniki majątku, otrzymane dotacje, subwencje i dopłaty,
- *przychody finansowe*, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych, kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- *koszt własny* sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i koszty ogólnego zarządu (układ kalkulacyjny), lub koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (układ porównawczy);
- *wartość sprzedanych towarów i materiałów* według cen zakupu (nabycia);
- *pozostałe koszty operacyjne*, tj. koszty związane ze sprzedażą składników majątku trwałego, inwestycji oraz uprzednio zaliczane do strat nadzwyczajnych, odpisane należności przedawnione, należności umorzone i nieściągalne, skutki aktualizacji wartości zasobów rzeczowych składników majątku obrotowego, zapłacone kary, grzywny i odszkodowania oraz darowizny na rzecz osób fizycznych i prawnych;
- *koszty finansowe*, na które składają się w szczególności odsetki i prowizje od zaciągniętych

kredytów i pożyczek oraz ujemne różnice kursowe, dyskonto potrącone przez nabywcę przy sprzedaży dla niego weksli i czeków obcych, straty na sprzedaży papierów wartościowych, odpisy aktualizujące wartość finansowego majątku trwałego oraz krótkoterminowych papierów wartościowych, a także utworzenie rezerw na pewne lub prawdopodobne straty dotyczące operacji finansowych.

Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o saldo zysków i strat nadzwyczajnych.

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy, pomniejszony o obowiązkowe obciążenia.

Wartość dodana – to wartość produkcji pomniejszona o całkowite koszty zakupu towarów i usług.

Do pracujących zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania), tj. osoby zatrudnione w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy,
- pracodawców i pracujących na własny rachunek właścicieli i współwłaścicieli jednostek prowadzących działalność gospodarczą łącznie z bezpłatnie pomagającymi członkami rodzin, z wyłączeniem wspólników spółek kapitałowych, którzy nie pracują w spółce,
- agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz powstałych na ich bazie spółdzielni o innym profilu produkcyjnym, które funkcjonują w oparciu o prawo spółdzielcze.

Do pracujących zalicza się ponadto osoby wykonujące pracę za granicą (na rzecz jednostek krajowych, w których zostały zatrudnione), niezależnie od czasu trwania tego zatrudnienia.

Do zatrudnionych zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania z wyjątkiem osób:

- wykonujących pracę nakładczą,
  - zatrudnionych poza granicami kraju,
  - przebywających na urloпах wychowawczych,
  - pozostających na urloпах rehabilitacyjnych,
- zatrudnionych przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych, finansowanych z funduszu pracy,
- osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej,
- osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę, a nie o naukę zawodu,
- osoby pracujące w przedsiębiorstwach w formie zorganizowanych grup roboczych, tj. uczestników OHP (z wyjątkiem odbywających naukę zawodu), żołnierzy, skazanych, junaków obrony cywilnej, junaków straży przemysłowej i pożarnej, osoby odbywające w przedsiębiorstwach zastępczą służbę poborowych.

Przeciętną liczbę zatrudnionych w roku oblicza się jako sumę przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych miesiącach podzieloną przez 12 (bez względu na to, czy przedsiębiorstwo funkcjonowało przez cały rok, czy też nie), natomiast przeciętne zatrudnienie w miesiącu przedsiębiorstwo oblicza na podstawie sumy stanów dziennych, tj. w pierwszym i ostatnim dniu miesiąca, podzielonej przez dwa, po uprzednim przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych. Przeliczenia osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty dokonuje się według godzin pracy ustalonej w umowie o pracę, w stosunku do obowiązującej normy.

Wskaźnik rentowności obrotu brutto jest wyrażoną w procentach relacją wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.

Wskaźnik rentowności obrotu netto jest wyrażoną w procentach relacją wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Wynagrodzenia brutto obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy, niezależnie od źródeł ich finansowania oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca.

Przeciętne wynagrodzenia miesięczne obejmują wynagrodzenia brutto przypadające na jednego zatrudnionego na podstawie umowy o pracę.

Nakłady na środki trwałe związane z działalnością firmy obejmują wydatki ponoszone na:

- budowę nowych budynków oraz przebudowę i modernizację budynków i budowli,

- zakup nowych i modernizację maszyn i urządzeń technicznych, jeśli okres użytkowania przekracza 1 rok,
- zakup nowych i modernizację środków transportu.

Dane w tablicach 1-16 prezentowane są według siedziby przedsiębiorstwa, a podstawowe informacje o jednostkach lokalnych zawarte w tablicy 17 – według siedziby jednostki lokalnej.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

II. CZĘŚĆ ANALITYCZNA

2.1. Liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą

W 2005 r. prowadziło działalność 1677 tys. przedsiębiorstw, co oznacza spadek w stosunku do ubiegłego roku o 2,2%. Z punktu widzenia klasy wielkości podmiotów, tak jak przed rokiem, w populacji przedsiębiorstw dominowały jednostki małe stanowiąc 99,0% całej populacji (mikro-przedsiębiorstwa do 9 osób pracujących – 96,3%). Odsetek jednostek średnich i dużych był bardzo niewielki, stanowiąc odpowiednio 0,9% i 0,2% wszystkich przedsiębiorstw.

W ogólnej liczbie przedsiębiorstw sektora prywatnego, stanowiącego 99,8% całej badanej zbiorowości, 99,1% to jednostki małe (96,5% – mikro-przedsiębiorstwa), 0,8% – średnie i 0,1% – duże. Do sektora publicznego należało zaledwie 4,0 tys. przedsiębiorstw – 0,2% ogółu, z tego 52,0% to przedsiębiorstwa małe (23,9 % – mikro-przedsiębiorstwa), 35,2% – średnie, a 12,8% – duże.

Biorąc pod uwagę podstawowy rodzaj prowadzonej działalności, ponad 1/3 badanej zbiorowości (35,3%) stanowiły jednostki handlowe. Wśród nich, podobnie jak przed rokiem, 99,5% to przedsiębiorstwa małe (jednostki najmniejsze, do 9 osób pracujących – 97,1%), 0,5% – średnie, a 0,1% – duże. Działalność w zakresie obsługi nieruchomości i firm skupiała się w 16,0% łącznej liczby przedsiębiorstw. Ich struktura wg wielkości kształtowała się następująco: jednostki małe stanowiły 99,3% (mikro-przedsiębiorstwa – 97,7%), średnie – 0,6%, a duże – 0,1%. Działalność przemysłową prowadziło 11,6% badanej zbiorowości przedsiębiorstw, z czego grupę jednostek małych tworzyło 95,5% podmiotów (do 9 pracujących – 87,7%), średnich – 3,6%, a dużych – 0,8%. Od 5 do 10% badanej zbiorowości stanowiły jednostki prowadzące działalność z zakresu ochrony zdrowia, transportu i budownictwa. W każdym z tych trzech obszarów powyżej 99% stanowiły małe przedsiębiorstwa, natomiast najniższy udział mikro-przedsiębiorstw – chociaż też dominujący – odnotowano w budownictwie (96,4%), najwyższy – w ochronie zdrowia (98,3%).

Ze względu na podstawową formę prawną, w omawianej grupie 1677 tys. podmiotów 92,5% jednostek należało do osób fizycznych. Osoby prawne i jednostki niemające osobowości prawnej stanowiły pozostałe 7,5% wszystkich podmiotów. Zbiorowość podmiotów osób fizycznych to prawie w całości (99,9%) jednostki małe o zdecydowanej większości mikro-przedsiębiorstw – 98,6%. W podmiotach osób prawnych małe przedsiębiorstwa stanowiły 88,3%, z czego 68,6 % to najmniejsze podmioty, a 9,6% jednostki średnie.

Struktura przedsiębiorstw według lat prowadzenia działalności przedstawiała się następująco: firmy powstałe w 2005 r., a więc firmy prowadzące w momencie badania działalność gospodarczą nie dłużej niż rok, stanowiły 11,1% wszystkich podmiotów. Były to głównie – podobnie jak przed rokiem – podmioty prowadzące działalność handlową (35,5%) i działalność związaną z obsługą nieruchomości i firm (18,4%) oraz firmy budowlane (10,8%). Z punktu widzenia wielkości, w grupie nowo tworzonych podmiotów dominowały małe w tym mikro-przedsiębiorstwa (odpowiednio 99,8% i 99,1%). Do grupy najstarszych przedsiębiorstw (działających ponad 5 lat) należało blisko 67,7% wszystkich jednostek aktywnych w 2005 r. Największy ich odsetek odnotowano w grupie jednostek handlowych (35,0%), z zakresu obsługi nieruchomości i firm (14,4%) oraz wśród przedsiębiorstw przemysłowych (12,5%). Najmniejszy udział najstarszych jednostek obserwowano wśród podmiotów prowadzących działalność z zakresu leśnictwa, rybołówstwa i rybactwa (0,6%). W grupie jednostek utrzymujących się na rynku 5 i więcej lat, odsetek małych i mikro-przedsiębiorstw był także znaczący i wyniósł analogicznie jak przed rokiem – 98,7% i 95,4%.

Z przeprowadzanych badań wynika, że aby utrzymać się na rynku bądź uzyskiwać lepsze wyniki z podejmowanej działalności, przedsiębiorstwa niejednokrotnie zmieniają profil prowadzonej działalności. W 2005 r. w największym stopniu dotyczyło to jednostek związanych z leśnictwem, rybołówstwem i rybactwem, przemysłem oraz hotelami i restauracjami. Przedsiębiorstwa podejmowały głównie działalność handlową, a także z zakresu obsługi nieruchomości i firm oraz transportu.

Prowadzone badania pozwalają też określić rzeczywistą lokalizację działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwa poprzez zidentyfikowanie ich jednostek lokalnych. Ze zgromadzonych danych wynika, że 1677 tys. przedsiębiorstw posiadało 1751 tys. jednostek lokalnych. Jednostki te to w 95,8% podmioty małe. Do średnich zaklasyfikowano 2,7% całej zbiorowości jednostek lokalnych, a do dużych – zaledwie 1,5%.

2.2. Pracujący, zatrudnienie i przeciętne wynagrodzenia

W przedsiębiorstwach objętych badaniem, według stanu na 31 grudnia 2005 r. pracowało 8287,5 tys. osób, co oznacza wzrost o 1,6% pracujących w stosunku do 2004 r.

Utrzymała się obserwowana wcześniej przewaga pracujących (52,8%) w jednostkach małych (w podmiotach do 9 osób pracujących – 41,1%). W jednostkach średnich pracowało 18,0% osób, a w dużych – 29,2%.

Pomimo, że podmioty osób fizycznych stanowiły 92,5% całej zbiorowości

przedsiębiorstw, pracowało w nich jedynie 43,9% ogólnej liczby pracujących, przy czym liczba ta od kilku lat systematycznie spada (w roku 2004 – 44,6%). Pozostałe 56,1% znalazło zatrudnienie w przedsiębiorstwach osób prawnych. Wśród pracujących w podmiotach osób fizycznych, 93,1% to pracujący w jednostkach małych (82,6% – w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących do 9 osób), 5,4% – w jednostkach średnich, a 1,5% – w jednostkach dużych. Podobnie jak rok wcześniej, ponad połowa pracujących w przedsiębiorstwach osób prawnych (50,8%) to zatrudnieni w jednostkach dużych, 27,9% – w podmiotach średnich, 21,3% – w małych (8,5% w mikro-przedsiębiorstwach).

Z uwagi na podstawowy rodzaj prowadzonej działalności najwięcej osób pracowało – podobnie jak w latach ubiegłych – w przedsiębiorstwach przemysłowych (34,6%) oraz handlu i naprawach (26,4%). Mniej niż 1% wśród wszystkich pracujących znalazło zatrudnienie m.in. w leśnictwie, rybołówstwie i rybactwie oraz edukacji.

Przeciętna liczba zatrudnionych na jeden podmiot w badanej zbiorowości wyniosła 3,5% osoby na przedsiębiorstwo i była zróżnicowana w zależności od formy prawnej podmiotu oraz rodzaju prowadzonej przez niego działalności.

Liczba pracujących w przedsiębiorstwach według lat prowadzenia działalności była także zróżnicowana. W przedsiębiorstwach najmłodszych, powstałych w 2005 r., pracowało 4,7% ogółu pracujących, a przeciętna liczba zatrudnionych w jednej jednostce ukształtowała się na poziomie 1,9 osoby. Zdecydowana większość pracujących (87,0%) była związana z jednostkami działającymi na rynku od ponad 5 lat.

Przeciętna liczba zatrudnionych w 2005 r. w badanych przedsiębiorstwach wyniosła 5818,7 tys. osób, tj. więcej o 2,5% w stosunku do 2004 r. Podobnie jak przed rokiem podmioty osób fizycznych zatrudniały 25,9% ogółu zatrudnionych, a osób prawnych – 74,1%.

Najwięcej osób – podobnie jak w przypadku pracujących – było zatrudnionych w przemyśle 43,5% oraz handlu i naprawach 21,9%, najmniej – w leśnictwie, rybołówstwie i rybactwie (0,7%).

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto na jednego zatrudnionego w badanych jednostkach wyniosło w 2005 r. 2402 zł, co oznacza wzrost o 68 zł w stosunku do 2004 roku. Najwyższe wynagrodzenia odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się pośrednictwem finansowym (3399 zł wobec 3929 zł w 2004 r.), najniższe natomiast – w działalności związanej z hotelami i restauracjami (1590 zł wobec 1537 zł).

Forma prawna przedsiębiorstwa miała bardzo wyraźny wpływ na poziom wynagrodzenia

zatrudnionych i jego wzrost w stosunku do 2004 r. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto na jednego zatrudnionego w przedsiębiorstwach mających osobowość prawną było bowiem dwukrotnie wyższe niż w jednostkach osób fizycznych i wynosiło 2785 zł (w 2004 r. – 2709 zł). Dla jednostek osób fizycznych dane te kształtowały się odpowiednio na poziomie 1304 zł i 1264 zł.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto na jednego zatrudnionego było też zróżnicowane w podmiotach poszczególnych klas wielkości. W grupie przedsiębiorstw małych przeciętna płaca brutto wynosiła 1777 zł (w tym 1483 zł w mikro-przedsiębiorstwach) i wahała się w granicach od 1272 zł w hotelach i restauracjach do 2624 zł w pośrednictwie finansowym (w tym dla mikro-przedsiębiorstw od 1156 zł w hotelach i restauracjach do 2030 zł w obsłudze nieruchomości i firm). W grupie przedsiębiorstw średnich przeciętna płaca brutto wynosiła 2441 zł i była najniższa w hotelach i restauracjach – 2038 zł, a najwyższa w pośrednictwie finansowym – 5667 zł. W przedsiębiorstwach dużych kształtowała się średnio na poziomie 2949 zł i kształtowała się w granicach od 2060 zł w ochronie zdrowia i opiece społecznej do 4243 zł w pozostałej działalności usługowej.

2.3. Wyniki finansowe przedsiębiorstw

2.3.1. Przychody

W 2005 roku przychody z całokształtu działalności uzyskane przez badane przedsiębiorstwa wzrosły o 3,3% w stosunku do 2004 r. i wyniosły 2264420 mln zł. Z punktu widzenia formy prawnej jednostek, 22,8% przychodów wszystkich badanych jednostek wypracowały osoby fizyczne, natomiast 77,2% – osoby prawne (w 2004 r. – odpowiednio: 22,4% i 77,6%).

W grupie osób prawnych, tak w przeliczeniu na jeden zakład, jak i na jednego pracującego, przychody były wyższe niż w grupie osób fizycznych. W przedsiębiorstwach mających osobowość prawną wyniosły one 13829,0 tys. zł na jeden podmiot i 376,1 tys. zł na jednego pracującego, w jednostkach osób fizycznych – odpowiednio 332,6 tys. i 141,8 tys. zł. Przedsiębiorstwa handlowe, stanowiły 35,3% całej obserwowanej zbiorowości, posiadały także znaczący udział (38,1%) w przychodach wszystkich badanych przedsiębiorstw (w 2004 r. – 38,6%). Największy odsetek (38,3%) przychodów wypracowały w 2005 r. przedsiębiorstwa przemysłowe stanowiące 11,6% badanej zbiorowości (dla porównania w 2004 r. – 37,0% ogółu przychodów). Na pozostałe przychody, podobnie jak w poprzednim roku, składały się głównie

przychody przedsiębiorstw transportowych (6,4% przychodów ogółem wszystkich przedsiębiorstw), podmiotów prowadzących działalność z zakresu obsługi nieruchomości i firm (6,3%) oraz podmiotów związanych z budownictwem (4,9%).

Dokonując analizy osiąganych przychodów ze względu na podstawowy rodzaj działalności wykonywanej w przedsiębiorstwie, obserwuje się duże ich zróżnicowanie. Przy przeciętnych przychodach na jednego pracującego w całej zbiorowości wynoszących 273,2 tys. zł, najwyższy ich poziom odnotowano w podmiotach z pośrednictwa finansowego (532,2 tys. zł) i wśród prowadzących działalność związaną z handlem (395,0 tys. zł), najniższy – w ochronie zdrowia (58,4 tys. zł) oraz hotelach i restauracjach (73,1 tys. zł). Podobnie jak rok wcześniej, najwyższe przychody na jeden podmiot osiągnęły przedsiębiorstwach przemysłowe (4449,0 tys. zł), a najniższe jednostki z ochrony zdrowia (121,7 tys. zł).

Od kilku lat zaobserwowano pewną regułę, iż z punktu widzenia liczby lat prowadzenia działalności przez jednostkę, najniższe przychody (tak w przeliczeniu na 1 podmiot jak i na 1 pracującego) osiągały jednostki, które powstały w 2005 r., najwyższe natomiast firmy prowadzące działalność ponad 5 lat. Podobne różnice obserwuje się od kilku już lat.

Wysokość uzyskiwanych przychodów zależała też od wielkości podmiotu. Także i wydajność osiągana w omawianych przedsiębiorstwach w przeliczeniu na jednego pracującego jest silnie skorelowana z liczbą pracujących w nich osób.

Przychody z całokształtu działalności przedsiębiorstw małych wzrosły w stosunku do 2004 r. o 1,2% i wyniosły 875644 mln zł, co stanowiło 38,7% wszystkich przychodów (przychody mikro-przedsiębiorstw – 24,4%). Nieco ponad połowę (53,2%) przychodów podmiotów małych stanowiły przychody osób fizycznych (w grupie mikro-przedsiębiorstw przychody uzyskane przez osoby fizyczne stanowiły 70,4%). Największy odsetek przychodów uzyskanych przez małe przedsiębiorstwa (w tym przez najmniejsze do 9 osób pracujących) odnotowuje się w działalności handlowej (odpowiednio: 54,1% i 53,8%), najniższy zaś w leśnictwie, rybołówstwie i rybactwie (0,2% i 0,3%).

Przeciętne przychody uzyskane przez 1 podmiot w grupie małych jednostek wzrosły o 3,5% i wyniosły 527,6 tys. zł (w mikro-przedsiębiorstwach wzrosły o 4,6% i wyniosły 342,5 tys. zł). Najwyższy ich poziom obserwowano dla przedsiębiorstw związanych z pośrednictwem finansowym (odpowiednio: 1051,4 tys. zł i 902,8 tys. zł) oraz z handlem (odpowiednio: 805,1 tys. zł i 518,3 tys. zł), najniższy zaś dla podmiotów działających w ochronie zdrowia i opiece społecznej (odpowiednio: 96,0 tys. zł i 76,8 tys. zł). Przychody na 1 pracującego nieznacznie tylko wzrosły w stosunku do 2004 r. i tak dla podmiotów małych oszacowano je na

poziomie 200,1 tys. zł, a dla mikro-przedsiębiorstw na poziomie 162,5 tys. zł. Najwyższy ich poziom odnotowano w podmiotach z pośrednictwa finansowego (635,5 tys. zł i 629,7 tys. zł) i wśród jednostek prowadzących działalność handlową (odpowiednio: 291,3 tys. zł i 223,6 tys. zł), najniższy zaś w ochronie zdrowia i opiece społecznej (55,0 tys. zł i 51,9 tys. zł).

Przychody uzyskane w 2005 r. przez przedsiębiorstwa średnie (0,9% zbiorowości) wyniosły 501361 mln zł, co oznacza wzrost o 2,9% w stosunku do 2004 r. stanowiąc 22,1% ogółu przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw. Przychody podmiotów średnich to w przeważającej mierze przychody osób prawnych (91,9%). Wśród omawianej średniej klasy przedsiębiorstw, największe przychody uzyskały podmioty handlowe (42,9%) i przemysłowe (37,4%).

Przy przeciętnych przychodach na 1 podmiot wynoszących w grupie przedsiębiorstw średnich 35173,3 tys. zł (w 2004 r. – 34788,3 tys. zł), najwyższy ich poziom – podobnie jak przed rokiem – odnotowano w działalności związanej z pośrednictwem finansowym – 83279,1 tys. zł oraz z handlem – 76490,4 tys. zł. Dysproporcje można zaobserwować także w przychodach w przeliczeniu na 1 pracującego. Przy przeciętnych przychodach na 1 pracującego wynoszących 335,6 tys. zł (w 2004 r. – 333,3 tys. zł), najwyższy ich poziom odnotowano w handlu – 800,0 tys. zł oraz pośrednictwie finansowym – 779,8 tys. zł, dla porównania w 2004 r. odpowiednio: 695,2 tys. zł oraz 791,6 tys. zł.

Przychody z całokształtu działalności przedsiębiorstw dużych wzrosły w stosunku do 2004 r. o 5,6% i wyniosły w 2005 r. 887415 mln zł. Przychody tych przedsiębiorstw stanowiły 39,2% przychodów ogółem (przy 0,2% udziale tych podmiotów w całej badanej zbiorowości). Przychody firm dużych to w większości przychody osób prawnych (99,0%), a z punktu widzenia rodzaju prowadzonej działalności – przychody firm przemysłowych (62,4%).

Przeciętne przychody dużych jednostek w przeliczeniu na 1 podmiot wyniosły 313021,2 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do ubiegłego roku o 2,6%. W przeliczeniu na 1 pracującego nastąpił nieznaczny spadek (2,4%) przychodów do 367,0 tys. zł. Najwyższe przychody dużych firm w przeliczeniu na 1 pracującego odnotowano w działalności związanej z handlem – 598,6 tys. zł.

2.3.2. Koszty

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w 2005 r. wzrosły o 3,6% w stosunku do poprzedniego roku i wyniosły 2113860 mln zł. Przedsiębiorstwa osób prawnych poniosły 78,5% łącznej wartości kosztów. Z punktu widzenia rodzaju prowadzonej działalności najwyższy odsetek kosztów odnotowano dla przedsiębiorstw handlowych – 39,1% i przemysłowych – 38,3.

W 2005 r. przeciętnie koszty ponoszone w przeliczeniu na jeden podmiot kształtowały się na poziomie 1260,7 tys. zł (w roku 2004 – 1190,0 tys. zł), natomiast w przeliczeniu na jednego pracującego – 255,1 tys. zł (w 2004 r. – 250,1 tys. zł). Uwzględniając rodzaj prowadzonej działalności, najwyższy poziom kosztów w przeliczeniu na 1 pracującego odnotowano dla firm zajmujących się pośrednictwem finansowym (502,9 tys. zł), zaś w przeliczeniu na 1 podmiot – dla przedsiębiorstw przemysłowych (4155,0 tys. zł). Najniższe koszty zarówno na 1 pracującego, jak i na 1 podmiot ponosiły jednostki związane z ochroną zdrowia i opieką społeczną (odpowiednio 46,1 tys. zł i 95,9 tys. zł).

Duże zróżnicowanie poziomu ponoszonych kosztów wystąpiło również w przedsiębiorstwach w zależności od ich form prawnych. W grupie osób prawnych, tak w przeliczeniu na 1 podmiot, jak i na 1 pracującego (podobnie jak wcześniej) koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności były wyższe niż w grupie osób fizycznych. Dla przedsiębiorstw mających osobowość prawną wielkości te oszacowano na poziomie 13125,5 tys. zł na 1 podmiot i 356,9 tys. zł na 1 pracującego, dla jednostek osób fizycznych – odpowiednio: 292,9 tys. zł i 124,8 tys. zł.

Z punktu widzenia klasy wielkości podmiotów, przedsiębiorstwa małe poniosły w badanym okresie koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w wysokości 793744 mln zł, w tym mikro-przedsiębiorstwa – 489510 mln zł (w 2004 r. odpowiednio – 791616 mln zł i 485062 mln zł). Ponad 78% tej wartości stanowiły koszty poniesione w sektorze prywatnym. Najwyższy odsetek kosztów z całokształtu działalności zarówno dla wszystkich przedsiębiorstw małych, jak i dla mikro-przedsiębiorstw, odnotowano w handlu (odpowiednio: 56,0% i 56,3%).

W 2005 r., przeciętne koszty w przeliczeniu na 1 podmiot dla grupy podmiotów małych wyniosły 478,2 tys. zł (w tym dla mikro- 303,1 tys. zł), zaś na 1 pracującego 181,4 tys. zł (dla najmniejszych przedsiębiorstw do 9 osób pracujących – 143,8 tys. zł). Najwyższy ich poziom odnotowano dla przedsiębiorstw zajmujących się pośrednictwem finansowym – odpowiednio: 1010,4 tys. zł (dla grupy mikro-przedsiębiorstw – 871,1 tys. zł) i 610,7 tys. zł (mikro-

przedsiębiorstwa – 622,1 tys. zł). Najniższe wartości kosztów przypadających na 1 podmiot i na 1 pracującego zarówno w grupie przedsiębiorstw małych jak i mikro-przedsiębiorstw wykazano dla firm związanych z ochroną zdrowia i opieką społeczną (odpowiednio na 1 podmiot: 71,0 tys. zł i 54,1 tys. zł, a na 1 pracującego – również 40,7 tys. i 36,6 tys. zł).

W 2005 r. koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności przedsiębiorstw średnich wyniosły 480551 mln zł, co oznacza wzrost o 3,6% w stosunku do roku 2004. Ponad 90 % tej wartości stanowiły koszty poniesione przez podmioty średnie należące do osób prawnych. Najwyższy odsetek kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności przedsiębiorstw średnich odnotowano w handlu (43,6%) oraz przemyśle (37,0%).

W grupie przedsiębiorstw średnich, koszty w przeliczeniu na 1 podmiot wyniosły 33713,4 tys. zł (wobec 33127,9 tys. zł w 2004 r.) i były najwyższe w handlu, a najniższe w leśnictwie, rybołówstwie i rybactwie. Przeciętne koszty w przeliczeniu na 1 pracującego wyniosły 321,6 tys. zł. (317,4 tys. zł w 2004 r.). zachowując zbliżoną strukturę jak wyżej.

Blisko 40% ogólnej wartości kosztów uzyskania przychodów wszystkich przedsiębiorstw stanowiły koszty poniesione przez podmioty duże – 839565 mln zł (co oznacza wzrost o 6,9% w stosunku do roku ubiegłego). Koszty podmiotów dużych to niemal wyłącznie koszty osób prawnych – 99,0%. Z punktu widzenia rodzaju prowadzonej działalności, najwyższe koszty w tej grupie przedsiębiorstw poniosły jednostki przemysłowe (61,8% kosztów ogółem).

W 2005 r. przeciętne koszty w przeliczeniu na 1 podmiot dla dużych podmiotów wyniosły 296142,8 tys. zł zaś na 1 pracującego – 347,2 tys. zł (w roku 2004 odpowiednio – 285155,0 tys. zł i 334,4 tys. zł). Podobnie jak rok wcześniej, najwyższy ich poziom odnotowano dla przedsiębiorstw zajmujących się handlem – odpowiednio: 516379,9 tys. zł w przeliczeniu na 1 podmiot oraz 588,3 tys. zł w przeliczeniu na 1 pracującego. Najniższe wartości kosztów przypadających tak na 1 podmiot, jak i na 1 pracującego wykazano dla firm związanych z ochroną zdrowia i opieką społeczną (odpowiednio: 29446,2 tys. zł i 72,1 tys. zł).

2.3.3. Wskaźnik poziomu kosztów

Konfrontując wartość ponoszonych przez przedsiębiorstwa kosztów z osiąganymi przychodami należy stwierdzić, że relacja ta kształtowała się przeciętnie na poziomie 93,4% (w 2004 r. – 93,1%). Najwyższy udział kosztów w przychodach wykazały, podobnie jak przed rokiem, przedsiębiorstwa związane z handlem (95,7%) i pośrednictwem finansowym (94,5%), natomiast najniższy – jednostki związane z ochroną zdrowia (78,8%).

Zróznicowane były też wskaźniki poziomu kosztów z całokształtu działalności

w przedsiębiorstwach poszczególnych klas wielkości podmiotów. W przedsiębiorstwach małych wskaźnik ten wyniósł 90,6% i wahał się w granicach od 71,0% w leśnictwie, rybołówstwie i rybactwie do 96,1% w pośrednictwie finansowym. W przedsiębiorstwach średnich udział ten wyniósł 95,8% i był najwyższy w handlu (97,6%), a najniższy w pośrednictwie finansowym (76,9%). Udział kosztów w przychodach w przedsiębiorstwach dużych wyniósł 94,6%, przy czym najwyższy odnotowano w budownictwie (99,2%) a najniższy w edukacji (76,5%).

2.3.4. Wynagrodzenia

Znaczący składnik ponoszonych przez przedsiębiorstwa kosztów stanowią wynagrodzenia wypłacane przez właścicieli badanych podmiotów gospodarczych osobom zatrudnionym. W 2005 roku udział wynagrodzeń w kosztach utrzymał się na poziomie z 2004 r. i wyniósł 7,9%. Był on najwyższy w leśnictwie, rybołówstwie i rybactwie (22,7%) oraz ochronie zdrowia (19,9%), najniższy zaś w działalności związanej z pośrednictwem finansowym (3,3%) i handlem (3,7%).

W grupie podmiotów małych udział wynagrodzeń w kosztach wyniósł przeciętnie 5,6% (dla grupy mikro-przedsiębiorstw – 4,4%). Najwyższy udział wynagrodzeń w kosztach w grupie przedsiębiorstw małych odnotowano w ochronie zdrowia – 15,3 oraz wśród podmiotów zajmujących się leśnictwem, rybołówstwem i rybactwem – 15,2, najniższy w grupie małych jednostek dla podmiotów zajmujących się pośrednictwem finansowym – 1,4%.

Dla podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób najwyższy wskaźnik wykazały przedsiębiorstwa zajmujące się leśnictwem, rybołówstwem i rybactwem – 11,9% oraz firmy związane z hotelarstwem i restauracjami – 10,4%, najniższy – jednostki związanych z pośrednictwem finansowym – 1,1%.

W podmiotach średnich udział wynagrodzeń w kosztach wyniósł 8,7% (w 2004 r. – 8,6%). Podobnie jak rok wcześniej, najwyższy wskaźnik odnotowano w przedsiębiorstwach związanych z leśnictwem, rybołówstwem i rybactwem – 42,2%, najniższy zaś w handlu – 3,7%.

Udział wynagrodzeń w kosztach przedsiębiorstw dużych ukształtował się w 2005 r. na poziomie 9,7% (w 2004 r. – 9,8%). Najwyższy udział odnotowano w edukacji – 52,5% i ochronie zdrowia – 32,9%, a najniższy w działalności handlowej – 4,4%.

2.4. Inwestycje. Środki trwałe

2.4.1. Inwestycje

Z szacunków wynika, iż działalność inwestycyjną prowadziło w 2005 r. 13,4% jednostek badanej zbiorowości (w 2004 r. – 13,5%). Dominacja małych jednostek w strukturze całej populacji aktywnych przedsiębiorstw powoduje, że stanowią one też najwyższy odsetek (92,8%) wśród podmiotów ponoszących nakłady na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, jak również (95,7%) wśród jednostek ponoszących nakłady na zakup używanych środków trwałych. Podobnie struktura zbiorowości przedsiębiorstw z punktu widzenia rodzaju prowadzonej działalności wpływa na to, że przedsiębiorstwa ponoszące nakłady inwestycyjne na nowe i używane środki trwałe to w większości jednostki prowadzące działalność związaną z handlem (odpowiednio: 30,0% i 30,8%), przemysłem (18,0% i 16,5%) oraz obsługą nieruchomości (16,8% i 17,1%).

Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa w 2005 r. wyniosła 99972 mln zł, w tym na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących 85208 mln zł tj. 85,2% łącznej wartości nakładów (w 2004 r. – odpowiednio: 90392 mln zł i 80120 mln zł). Oznacza to, że w 2005 r. przeciętnie w jednym przedsiębiorstwie wydatkowano na działalność inwestycyjną 59,6 tys., co w porównaniu z 2004 r. daje wzrost o 11,3%.

Wśród wszystkich badanych przedsiębiorstw, przeciętnie, co 7 podmiot prowadził działalność inwestycyjną (w przemyśle, – co 5, w budownictwie, – co 7, w handlu, – co 9, a w pośrednictwie finansowym – co 15). W grupie jednostek inwestujących największy udział stanowiły przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe oraz zajmujące się obsługą nieruchomości i firm.

Wśród ogólnej liczby przedsiębiorstw ponoszących nakłady na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, blisko połowę (48,9%) nakładów poniosły firmy prowadzące działalność przemysłową, na następnym miejscu uplasowały się firmy transportowe (17,0%) oraz handlowe (15,8%).

Analogicznie jak w roku poprzednim, spośród ogółu przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe i ulepszenie istniejących aż 99,5% przedsiębiorstw poniosło nakłady inwestycyjne do wartości 10 mln zł. Najwyższy odsetek przedsiębiorstw ponoszących tej wielkości nakłady inwestycyjne, podobnie jak przed rokiem, odnotowano w działalności związanej z handlem (30,1%), najniższy (0,7%) w leśnictwie, rybołówstwie i rybactwie. Nakłady najwyższe – przekraczające 100 mln zł – poniosło mniej niż 0,05% firm, a najwyższy ich odsetek zaobserwowano w przemyśle (64,5%). Wydatków przekraczających 100 mln nie odnotowano w następujących rodzajach działalności: leśnictwie, rybołówstwie

i rybactwie, budownictwie, hotelach i restauracjach, edukacji, ochronie zdrowia i pozostałej działalności usługowej.

Udział nakładów inwestycyjnych w przychodach uzyskanych przez przedsiębiorstwa w 2005 r. wyniósł ponad 4,4%, wobec 4,1% w roku ubiegłym, z czego 3,7% stanowiła wartość nakładów inwestycyjnych na nowe środki trwałe, a 0,7% na używane. Wielkości tych udziałów w poszczególnych rodzajach działalności są bardzo zróżnicowane. Największy udział nakładów inwestycyjnych w przychodach obserwuje się w działalności transportowej (11,8%), najniższy w handlu i naprawach (1,8%).

Z punktu widzenia wartości poniesionych nakładów inwestycyjnych, najliczniejsza grupa małych podmiotów nie była już dominująca. Wśród ogółu małych jednostek przeciętnie inwestował tylko co 8 podmiot. Nakłady poniesione przez te przedsiębiorstwa wyniosły 22454619 tys. zł (w 2004 r. – 23053250 tys. zł), co stanowi 22,5% wartości nakładów inwestycyjnych ogółem przedsiębiorstw. Mikro-przedsiębiorstwa stanowiące 79,6% wszystkich inwestujących podmiotów, poniosły 11,8% łącznej wartości nakładów wszystkich jednostek.

Wartość nakładów inwestycyjnych podmiotów małych w przeliczeniu na 1 zakład wyniosła w 2005 r. – 13,5 tys. zł, a na 1 przedsiębiorstwo inwestujące – 125,6 tys. zł.

Struktura rodzaju prowadzonej działalności wśród wszystkich małych podmiotów odpowiada strukturze małych jednostek inwestujących. Wśród inwestujących podmiotów małych 36,1% stanowiły jednostki zajmujące się handlem i naprawą, 20,1% obsługą nieruchomości i firm, a 18,2% przemysłem.

W strukturze nakładów inwestycyjnych małych podmiotów 84,5% na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, a 15,5% na zakup używanych środków trwałych (w 2004 r. odpowiednio: 84,7% i 15,3%). Wśród małych jednostek odsetek nakładów na zakup nowych środków był jeszcze wyższy dla mikro-przedsiębiorstw – 92,0% wobec 92,9% w roku ubiegłym.

Udział nakładów inwestycyjnych jednostek małych w uzyskanych przez nie przychodach wyniósł w 2005 r. 2,6% (w mikro-przedsiębiorstwach – 2,1%). Największy udział nakładów inwestycyjnych w przychodach jednostek małych zaobserwowano w handlu i naprawach (7,3%) i przemyśle (6,1%), natomiast dla mikro-jednostek: w handlu i naprawach (6,5%) oraz obsłudze nieruchomości i firm (po 5,4%).

Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez podmioty średnie (spośród których tylko co 10 jednostka nie poniosła nakładów) wyniosła 21702829 tys. zł (w 2004 r. – 21943592 tys. zł), co stanowi 21,7% wartości nakładów inwestycyjnych ogółu przedsiębiorstw.

W grupie tej firmy prowadzące działalność przemysłową stanowiły blisko połowę przedsiębiorstw inwestujących (47,7%), a działalność handlową – 19,4%. Nakłady te angażowane były głównie na zakup nowych obiektów majątkowych (86,2%), a ponosiły je w ogromnej większości firmy przemysłowe (52,5%).

W przeliczeniu na 1 zakład wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw średnich w 2005 r. wyniosła 1522,6 tys. zł. Podmioty średnie to jednostki inwestujące w przeważającej mierze środki w wysokości do 10 tys. zł. Podobnie jak w 2004 r. aż 98,1% przedsiębiorstw średnich poniosło w 2005 r. nakłady inwestycyjne we wspomnianej wysokości, z czego 40,0% stanowiły firmy prowadzące działalność przemysłową.

W badanym okresie udział nakładów inwestycyjnych jednostek średnich w przychodach wyniósł 4,3% (w 2004 r. – 4,5%) i był największy w przemyśle (22,1%).

Pomimo, że zbiorowość inwestujących podmiotów dużych jest najmniej liczna, to wartość poniesionych przez nią nakładów inwestycyjnych stanowi ponad połowę (55,8%) nakładów poniesionych przez ogół przedsiębiorstw (w 2004 r. – 50,2%), gdyż prawie każdy podmiot duży dokonał inwestycji. W poszczególnych rodzajach działalności, największy udział inwestujących podmiotów dużych obserwuje się w przemyśle (58,3%) oraz transporcie (25,1%).

Wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw dużych w 2005 r. w przeliczeniu na 1 zakład wyniosła 19687,8 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 19,4%.

Przedsiębiorstwa duże, podobnie jak i pozostałe grupy podmiotów, inwestowały głównie w nowe obiekty majątkowe. Wartość tych nakładów w 2005 roku wzrosła o 12,4% do 47510964 tys. zł (w 2004 r. – 42279768 tys. zł), co stanowi 85,1% ogółu nakładów przedsiębiorstw dużych.

W nowe obiekty majątkowe i ulepszenie istniejących inwestowały głównie jednostki przemysłowe (66,3%), natomiast w używane środki trwałe podmioty zajmujące się transportem (56,6%).

W badanym okresie 75,8% jednostek dużych poniosło nakłady inwestycyjne w nowe obiekty środki o wartości do 10 mln zł, zaś tylko 3,0% firm nakłady przekraczające 100 mln zł (w 2004 r. odpowiednio: 76,7% i 2,7%).

Udział nakładów inwestycyjnych jednostek dużych w uzyskiwanych przez nie przychodach kształtował się na poziomie 6,3% wobec 5,4% w 2004 r. i był on najwyższy w przemyśle (36,7%) oraz transporcie (15,8%).

2.4.2. Środki trwałe

Na koniec 2005 r. wartość brutto środków trwałych badanych przedsiębiorstw wyniosła

1063772968 tys. zł (rok wcześniej – 1018269756 tys. zł). Podobnie jak rok wcześniej, nieco ponad połowę (52,3%) tej wartości stanowiły budynki i lokale. Najmniejszy udział w strukturze wartości brutto środków trwałych miały środki transportu – 8,1%.

Z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności przedsiębiorstw, najwyższy odsetek środków trwałych należał, podobnie jak w 2004 r., do podmiotów przemysłowych (51,6% łącznej wartości środków), najmniej do podmiotów zajmujących się edukacją (0,1%).

Przedsiębiorstwa przemysłowe dysponowały też największym odsetkiem maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi (69,5%) oraz budynków i lokali (43,0%). Środki transportu to – tak jak przed rokiem – w 37,8% środki firm transportowych.

Stopień zużycia środków trwałych przedsiębiorstw w 2005 r. oszacowano na 44,2% wobec 44,6% w 2004 r. Wyższy od przeciętnego stopień zużycia środków trwałych przedsiębiorstw odnotowano dla maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi (60,5%) oraz środków transportu (47,7%), niższy – dla budynków i lokali (31,4%).

Środki trwałe podmiotów małych stanowiły, podobnie jak przed rokiem, 20,5% wartości brutto środków trwałych ogółu przedsiębiorstw (dla mikro-przedsiębiorstw – 10,2%). Najwyższy odsetek środków trwałych zarówno w całej grupie przedsiębiorstw małych jak i w grupie mikro-przedsiębiorstw odnotowano dla podmiotów zajmujących się obsługą nieruchomości i firm (odpowiednio: 37,3% i 32,5%). Budynki i lokale stanowiły pozycję dominującą w ogólnej wartości brutto środków trwałych tak małych (58,8%), jak i mikro-przedsiębiorstw (49,0%).

Stopień zużycia środków trwałych dla ogółu małych podmiotów kształtował się na poziomie 30,6% (dla mikro-przedsiębiorstw 25,6%). Dla maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi wyniósł on 52,1% (w mikro-przedsiębiorstwach 44,5%), a dla budynków i lokali – 19,7% (dla grupy mikro-przedsiębiorstw 12,5%).

Wartość środków trwałych należących do podmiotów średnich była nieznacznie tylko wyższa od wartości środków jednostek małych, stanowiąc 21,5% ogólnej wartości środków trwałych badanej zbiorowości (w 2004 r. – 22,0%). W tej grupie jednostek 44,9% środków trwałych dysponowały przedsiębiorstwa przemysłowe, co oznacza wzrost o 5,6% w stosunku do poprzedniego roku.

Dominującą grupą środków trwałych jednostek średnich były budynki i lokale (61,3% ogólnej wartości brutto środków trwałych przedsiębiorstw średnich). Maszyny, urządzenia i narzędzia oraz środki transportu stanowiły odpowiednio: 31,7% i 7,0% ogólnej wartości środków trwałych.

Stopień zużycia środków trwałych w grupie podmiotów średnich kształtował się na

poziomie 42,4% (w 2004 r. – 40,9%). Wyższy od przeciętnego stopień zużycia środków trwałych w analizowanej zbiorowości odnotowano dla maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi oraz dla środków transportu (odpowiednio: 60,5% i 56,0%).

Najwyższy odsetek środków trwałych ogółu badanych przedsiębiorstw – 58,0% stanowiły identycznie jak rok wcześniej środki należące do podmiotów dużych. W głównej mierze należały one do przedsiębiorstw prowadzących działalność przemysłową – 65,7%, a w 19,9% do jednostek transportowych.

Podobnie jak w grupie małych i średnich podmiotów, budynki i lokale były główną grupą środków trwałych także i w dużych przedsiębiorstwach, stanowiąc 46,7% ogólnej wartości brutto środków trwałych tej grupy podmiotów.

Stopień zużycia środków trwałych dużych podmiotów był najwyższy w stosunku do rozpatrywanych klas przedsiębiorstw i kształtował się na poziomie 49,7% (w 2004 r. – 51,1%). W odniesieniu do poszczególnych grup środków trwałych najwyższy stopień zużycia – podobnie jak w roku poprzednim – odnotowano dla maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi (62,2%), najniższy – dla budynków i lokali (36,2%).

2.5. Podstawowe dane w przekroju terytorialnym

W tej części publikacji zaprezentowane zostały podstawowe informacje o przedsiębiorstwach prowadzących działalność gospodarczą w poszczególnych województwach, w szczególności o:

- liczbie przedsiębiorstw,
- liczbie pracujących,
- przeciętnych wynagrodzeniach miesięcznych,
- przychodach i kosztach,
- nakładach inwestycyjnych,
- jednostkach lokalnych.

W układzie regionalnym największa liczba przedsiębiorstw miała w 2005 r. swoją siedzibę w województwie mazowieckim (277,4 tys. tj. 16,5% łącznej liczby jednostek) i śląskim (214,2 tys. tj. 12,8%). Oznacza to wzrost ogólnej liczby podmiotów w województwie mazowieckim o 5,4% w stosunku do roku poprzedniego oraz ich spadek w województwie śląskim o 5,1%. Od 108,1 tys. do 165,6 tys. podmiotów było zlokalizowanych na terenie województw: pomorskiego, dolnośląskiego, łódzkiego, małopolskiego wielkopolskiego.

W trzech najmniejszych województwach: opolskim, lubuskim i świętokrzyskim, a także w dwóch województwach północno-wschodniej i wschodniej Polski, tj. podlaskim i warmińsko-mazurskim w końcu 2005 r. prowadziło działalność od 36,6 tys. do 55,8 tys. badanych podmiotów.

Zbliżone do ogólnego zróżnicowanie terytorialne lokalizacji przedsiębiorstw odnotowano w grupach jednostek małych (w tym mikro-przedsiębiorstw) i średnich. W grupie jednostek dużych dominacja województw mazowieckiego i śląskiego była jeszcze bardziej znacząca, bowiem na ich terenie miało siedzibę odpowiednio 21,3% oraz 14,3% wszystkich przedsiębiorstw tej grupy (w 2004 r. odpowiednio 20,7% i 14,2%).

W województwach mazowieckim i śląskim miało siedzibę najwięcej przedsiębiorstw prowadzących każdy z uwzględnianych w opracowaniu rodzajów działalności. Jedynym wyjątkiem było leśnictwo, rybołówstwo i rybactwo dla których najwięcej firm było zlokalizowanych w województwie pomorskim, zachodnio-pomorskim i warmińsko-mazurskim.

Nieco odmiennie kształtowała się struktura przedsiębiorstw w układzie regionalnym, jeśli uwzględni się wielkość województw określaną liczbą mieszkańców. W 2005 r. największą liczbę przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zaobserwowano w województwie zachodniopomorskim – 56,6 (w 2004 r. – 57,7), mazowieckim – 53,8 (w 2004 r. – 52,6), pomorskim – 49,2 (w 2004 r. – 52,9), oraz wielkopolskim – 49,1 (w 2004 r. – 51,4). Najmniejszą liczbę przedsiębiorstw w przeliczeniu za 1000 mieszkańców odnotowano w województwach: podkarpackim – 31,1 (w 2004 r. – 30,7), świętokrzyskim – 32,4 (w 2004 r. – 37,0), podlaskim – 33,5 (w 2004 r. – 34,5), lubelskim – 34,1 (w 2004 r. – 33,9) oraz opolskim – 35,0 (w 2004 r. – 34,3). Podobne dysproporcje liczby przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców wystąpiły w odniesieniu do podmiotów pogrupowanych według ich klas wielkości.

Jak już wyżej wspomniano, w końcu 2005 r. w badanych przedsiębiorstwach znalazło pracę 8287,5 tys. osób. Analogicznie jak w roku ubiegłym z tej liczby najwięcej pracujących w układzie terytorialnym odnotowano w przedsiębiorstwach mających siedzibę w województwie: mazowieckim (21,5%) i śląskim (13,7%). Dalsze 20% to osoby pracujące w przedsiębiorstwach mających lokalizację w województwie: wielkopolskim, małopolskim i dolnośląskim. Najmniej osób pracowało w przedsiębiorstwach mających siedzibę w województwie: podlaskim, opolskim, lubuskim oraz świętokrzyskim (od 2,0% do 2,3%).

Wspomniana wyżej grupa pięciu największych województw była też dominująca, jeśli liczbę pracujących przeliczy się na 1000 mieszkańców w poszczególnych województwach. W podmiotach

mających swą siedzibę w województwie mazowieckim w końcu 2005 r. pracowały 345,2 osoby na 1000 mieszkańców (w 2004 r. – 333,3), w śląskim – 241,9 osoby (w 2004 r. – 242,7), a w województwie małopolskim – 202,7 osób (w 2004 r. – 200,1). Najmniej pracujących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców odnotowano w województwie lubelskim – 140,9 osoby (w 2004 r. – 136) oraz podlaskim – 141,5 osób (w 2004 r. – 141,0).

W poszczególnych województwach struktura pracujących w przedsiębiorstwach w wyodrębnionych trzech grupach podmiotów według ich wielkości istotnie odbiega od struktury terytorialnej pracujących w zasadzie tylko dla przedsiębiorstw dużych. Znacząca dominacja województwa mazowieckiego (158,8 osób na 1000 mieszkańców wobec 76,3 osoby w województwie śląskim czy 69,0 w dolnośląskim) wynika z tego, że w tych właśnie województwach znajdowała się siedziba bardzo wielu dużych podmiotów. Ich działalność była zlokalizowana w rzeczywistości w wielu przypadkach także na terenie innych województw, stąd też bardziej poprawnego obrazu terytorialnej struktury pracujących dostarczają dane o jednostkach lokalnych.

W województwie mazowieckim liczba pracujących liczona metodą jednostek lokalnych była niższa o 250,4 tys. osób niż liczona według miejsca, w których znajdowała się siedziba przedsiębiorstwa. Oznacza to, że w województwie tym pracowało w rzeczywistości 18,5% wszystkich pracujących. Natomiast w województwie małopolskim i śląskim liczba pracujących liczona metodą jednostek lokalnych była wyższa odpowiednio o 14,6 tys. osób i 29,7% tys. osób.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w 2005 r. w przeliczeniu na jednego zatrudnionego było także zróżnicowane w poszczególnych województwach. Najwyższe płace uzyskali zatrudnieni w województwach: mazowieckim – 3160 zł i śląskim – 2564 zł (w 2004 r. odpowiednio 3110 zł i 2449 zł), najniższe – w województwach: warmińsko-mazurskim – 1774 zł i lubuskim – 1867 zł (w 2004 r. najwyższe: 1767 zł i 1805 zł). Z punktu widzenia klas wielkości podmiotów, wysokość płac rosła we wszystkich województwach wraz ze wzrostem wielkości przedsiębiorstw: najwyższe wynagrodzenie otrzymywali zatrudnieni w przedsiębiorstwach dużych, najniższe zaś w przedsiębiorstwach małych. Jedynym wyjątkiem – podobnie jak w 2004 r. – było województwo mazowieckie, w którym przeciętne wynagrodzenie w jednostkach średnich było najwyższe i wynosiło 3797 zł wobec 3685 zł w 2004 r.

Gdyby określać wartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia metodą jednostek lokalnych okazałoby się, że we wszystkich województwach poza lubuskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim było ono niższe od liczonego metodą przedsiębiorstw, przy czym różnica ta wyniosła od 13 zł w województwie lubelskim do 138 zł w województwie świętokrzyskim.

Między poszczególnymi województwami obserwuje się również duże zróżnicowanie w zakresie przychodów na jeden zakład i na jednego pracującego. Najwyższe przychody na jeden zakład

(wyższe od przeciętnych w kraju) osiągnęły przedsiębiorstwa działające na terenie województwa: mazowieckiego – 2517,0 tys. zł (w 2004 r. – 2446,9 tys. zł), a dalej śląskiego – 1349,6 tys. zł (w 2004 r. – 1394,6 tys. zł) i wielkopolskiego – 1307,1 tys. zł (w 2004 r. – 1258,2 tys. zł), najniższe – w województwie zachodniopomorskim – 731,1 tys. zł (w 2004 r. – 649,6 tys. zł).

W 2005 r. przychody w przeliczeniu na jednego pracującego kształtowały się od 197,1 tys. zł w województwie warmińsko-mazurskim do 392,1 tys. zł w województwie mazowieckim (dla porównania w 2004 r. odpowiednio 193,4 tys. zł w województwie warmińsko-mazurskim i 386,4 tys. zł w województwie mazowieckim).

Duże zróżnicowanie przychodów na jeden podmiot i na jednego pracującego odnotowano również w przedsiębiorstwach poszczególnych klas wielkości. Przede wszystkim należy zauważyć, że we wszystkich województwach przychody uzyskiwane na jedno przedsiębiorstwo rosły znacząco wraz ze wzrostem wielkości jednostki. Najwyższe wartości przychodów zarówno na jeden podmiot, jak i na jednego pracującego w każdej z rozpatrywanych klas podmiotów wykazano dla województwa mazowieckiego. Dla jednostek małych wyniosły one odpowiednio: 718,0 tys. zł i 275,9 tys. zł (w tym dla mikro-przedsiębiorstw – 433,8 tys. zł i 201,9 tys. zł), dla średnich – 69527,9 tys. zł i 645,1 tys. zł. Wyjątek odnotowano jedynie dla dużych jednostek: najwyższe przychody w przeliczeniu na jednego pracującego odnotowano dla województwa pomorskiego, podlaskiego, a województwo mazowieckie uplasowało się dopiero na trzecim miejscu. Najniższe przychody na jeden podmiot wśród jednostek małych wykazały podmioty z województwa zachodniopomorskiego (449,5 tys. zł), a na jednego pracującego – firmy z województwa łódzkiego (168,4 tys. zł). Dla mikro-przedsiębiorstw najniższe przychody na jeden podmiot odnotowano dla województwa lubuskiego (284,3 tys. zł), a na jednego pracującego – dla województwa śląskiego (142,3 tys. zł). Najniższe przychody w jednostkach średnich zanotowano w województwie warmińsko-mazurskim (21531,6 tys. zł na jeden podmiot i 216,3 tys. zł na jednego pracującego), natomiast w jednostkach dużych – w województwie podkarpackim (odpowiednio: 142602,1 tys. zł i 224,2 tys. zł).

Duże zróżnicowanie między poszczególnymi województwami zaobserwowano również w poziomie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwa, przeliczonych na jeden podmiot i na jednego pracującego. Najwyższe koszty na jeden podmiot, podobnie jak w przypadku przychodów, osiągnęły przedsiębiorstwa mające swą siedzibę na terenie województwa mazowieckiego – 2350,5 tys. zł, najniższe zaś w województwie zachodniopomorskim – 686,3 tys. zł (w 2004 r. odpowiednio: 2278,5 tys. zł i 608,7 tys. zł). Koszty w przeliczeniu na jednego pracującego kształtowały się od 182,0 tys. zł w województwie warmińsko-mazurskim do 366,2 tys. zł w województwie

mazowieckim (w 2004 r. odpowiednio: 177,7 tys. zł i 359,7 tys. zł).

Także w przypadku kosztów, we wszystkich województwach notuje się ich wzrost wraz ze wzrostem wielkości przedsiębiorstwa. W klasie jednostek małych były one najniższe w przeliczeniu na jeden podmiot w województwie świętokrzyskim (413,5 tys. zł, w tym dla mikro-przedsiębiorstw w województwie lubuskim – 252,1 tys. zł), najwyższe zaś – w województwie mazowieckim (650,4 tys. zł, w tym dla mikro-przedsiębiorstw – 380,6 tys. zł), w klasie jednostek średnich – najniższe w województwie warmińsko-mazurskim (20463,8 tys. zł), najwyższe w województwie mazowieckim (66258,5 tys. zł), natomiast w klasie jednostek dużych – najniższe w województwie podkarpackim (134142,6 tys. zł), a najwyższe także w województwie mazowieckim (532448,9 tys. zł).

W przeliczeniu na jednego pracującego koszty w klasie jednostek małych były najwyższe w województwie mazowieckim 250,0 tys. zł (dla mikro-przedsiębiorstw w województwie podlaskim – 179,2 tys. zł), a najniższe – dla całej grupy podmiotów małych – w województwie łódzkim (153,7 tys. zł), a w grupie mikro-przedsiębiorstw – w województwie łódzkim (124,1 tys. zł).

Podobnie w klasie jednostek średnich najwyższe koszty na 1 pracującego odnotowano w województwie mazowieckim (614,8 tys. zł), a najniższe w województwie warmińsko-mazurskim (205,5 tys. zł). W dużych przedsiębiorstwach najwyższe koszty na 1 pracującego poniosły jednostki z województwa pomorskiego (486,9 tys. zł), a najniższe – z województwa podkarpackiego (210,9 tys. zł).

W badanym okresie najwyższe nakłady inwestycyjne poniosły, analogicznie jak w roku ubiegłym, przedsiębiorstwa mające swą siedzibę na terenie województw: mazowieckiego, śląskiego i wielkopolskiego. Łączną kwotę inwestycji dokonanych przez te podmioty oszacowano na poziomie 53660,7 mln zł (w 2004 r. – 48279,4 mln zł), co stanowi 53,7% nakładów inwestycyjnych ogółem (w tym 34,1% w województwie mazowieckim). W nakładach tych przeważały nakłady na nowe obiekty majątkowe i ulepszenia istniejących. Przedsiębiorstwa zlokalizowane na terenie trzech powyższych województw wydatkowały na ten cel łącznie 44918,0 mln zł, co stanowiło 83,7% ogółu ich nakładów inwestycyjnych (w 2004 r. – odpowiednio: 43374,0 mln zł i 89,8%) i 52,7% krajowych nakładów na nowe obiekty majątkowe.

Analizując strukturę wydatków inwestycyjnych przedsiębiorstw w poszczególnych województwach z punktu widzenia rodzaju prowadzonej przez nie działalności należy zauważyć, że podobnie jak w roku ubiegłym, w przemyśle najwięcej na inwestycje wydatkowały podmioty z województwa mazowieckiego i śląskiego. Przeznaczyły one na ten cel 34,4% z kwoty wydatkowanej przez przedsiębiorstwa przemysłowe (48959,4 mln zł), co stanowi blisko

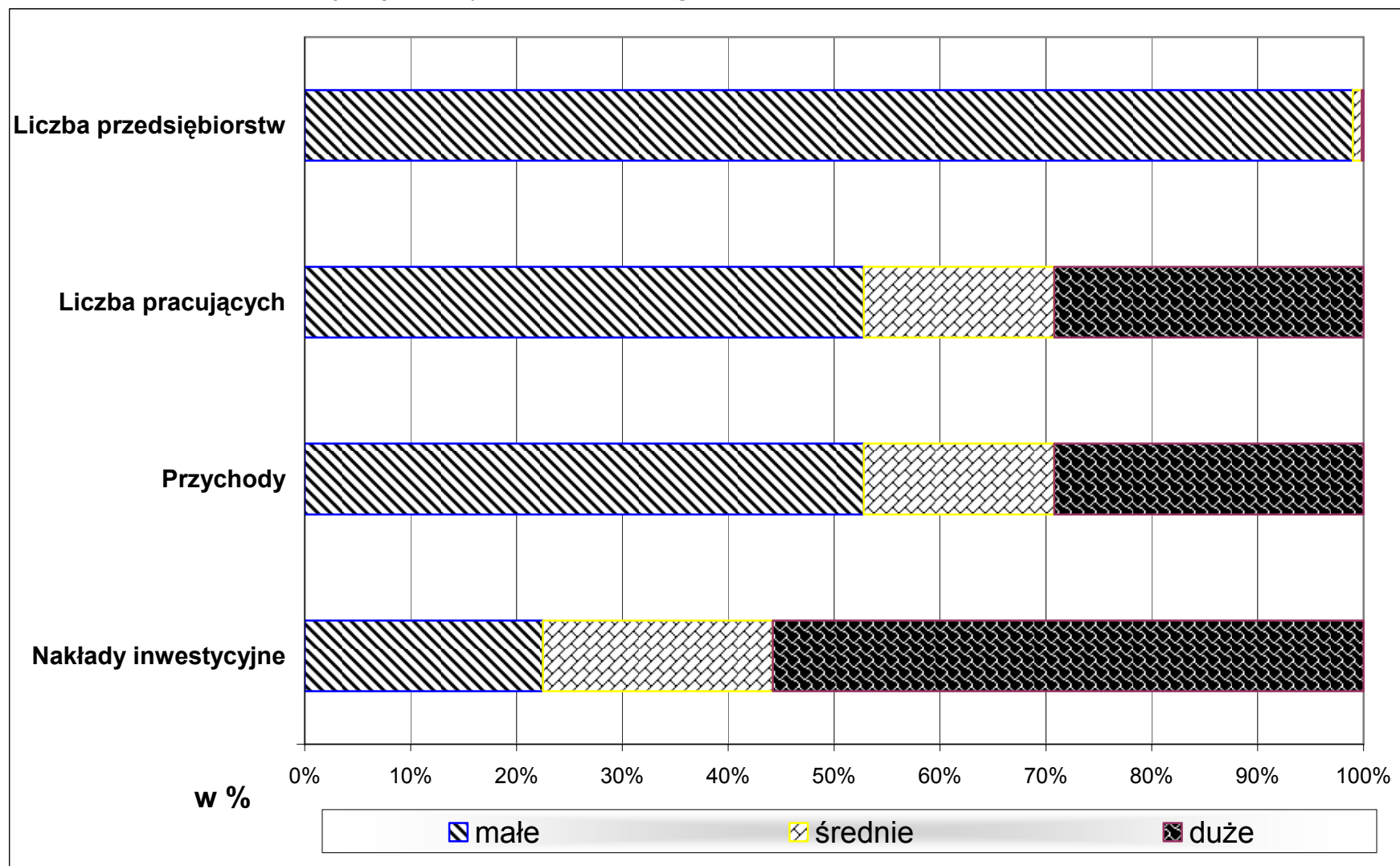

połowę ogólnej wartości nakładów poniesionych na inwestycje.

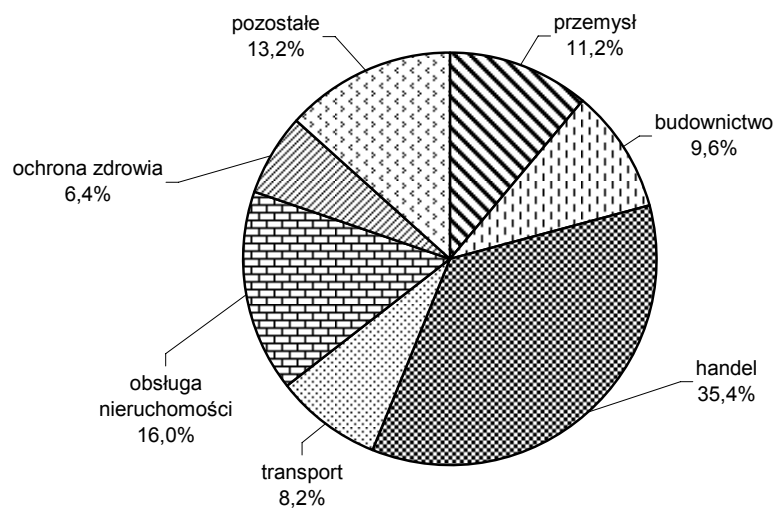
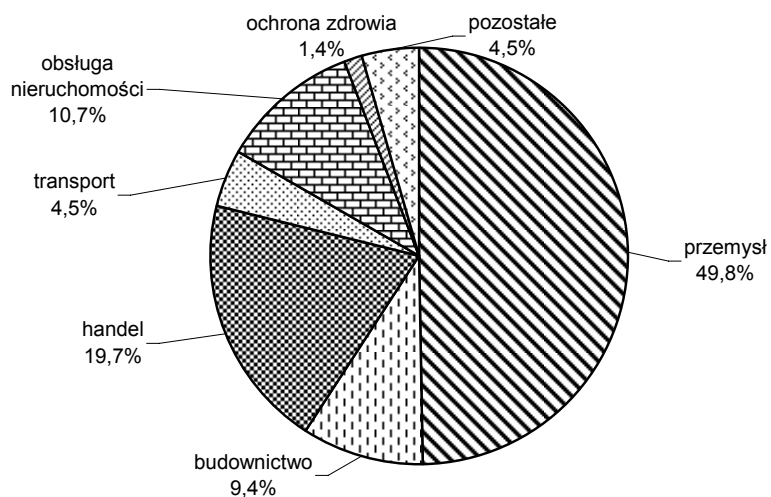
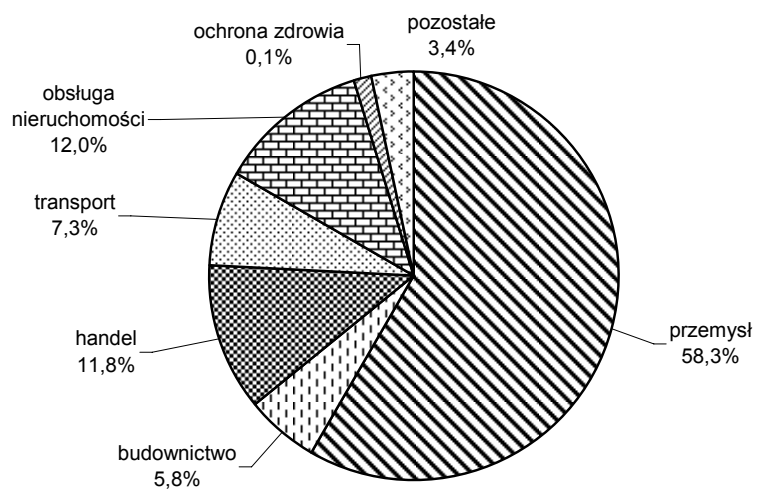
Podmioty mające siedzibę w województwie mazowieckim poniosły też najwyższy odsetek nakładów inwestycyjnych w każdej z rozpatrywanych klas wielkości jednostek. Szczególną dominację tego województwa obserwowano w grupie przedsiębiorstw dużych (42,1% nakładów wszystkich jednostek tej klasy). Ponadto zwraca uwagę znaczący poziom nakładów poniesionych przez małe jednostki z województwa śląskiego oraz wielkopolskiego (odpowiednio: 10,6% i 9,7% łącznych nakładów wszystkich przedsiębiorstw tej grupy).

Udział inwestycji w przychodach był najwyższy (powyżej 5%) w województwach: dolnośląskim i łódzkim, najniższy zaś w województwie lubelskim – 3,6%. W grupie podmiotów małych najwyższy udział inwestycji w przychodach – powyżej 3% – wykazano dla przedsiębiorstw z województwa łódzkiego i małopolskiego, najniższy – poniżej 2% – dla województwa kujawsko-pomorskiego i lubelskiego. Dla podmiotów średnich kształtował się on w granicach od 3,3% w województwie śląskim do 7,2% w województwie dolnośląskim, a dla podmiotów dużych najwyższy w województwie zachodniopomorskim (10,6%), najniższy w województwie małopolskim (4,3%).

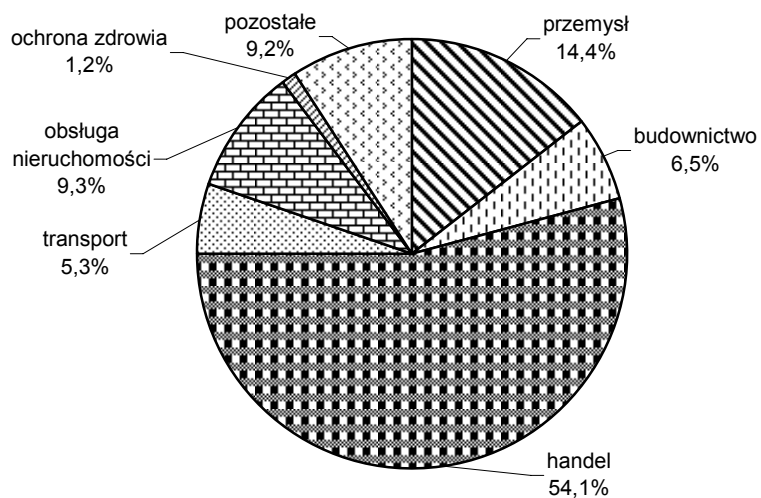
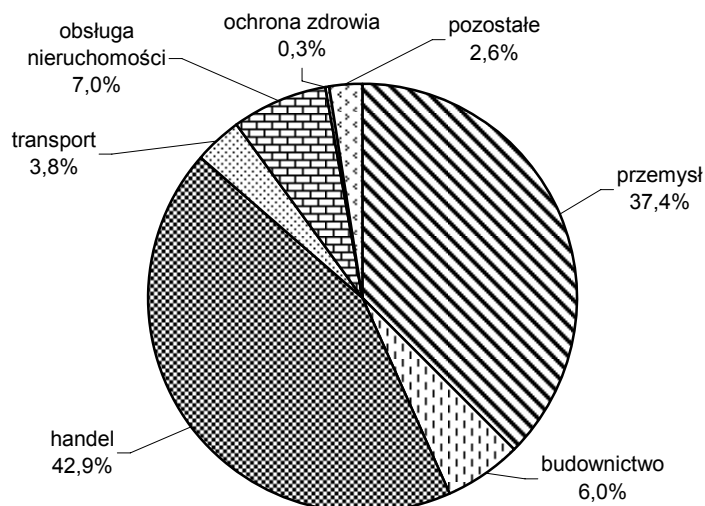
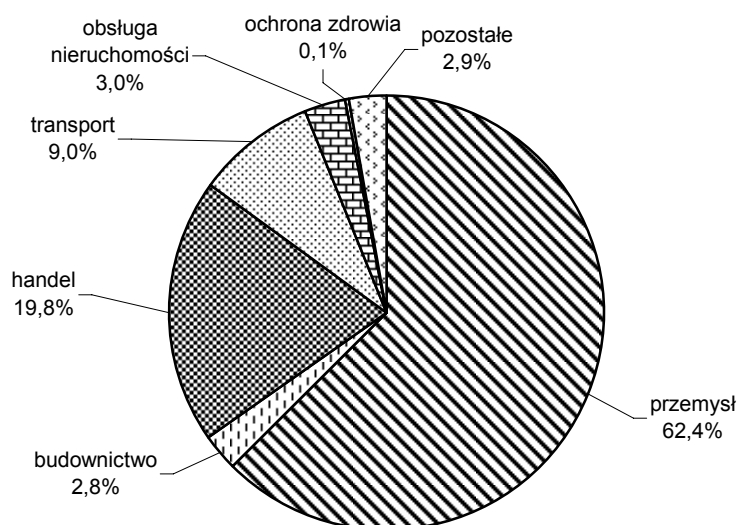
Wykres 1

Podstawowe informacje o przedsiębiorstwach według klas wielkości

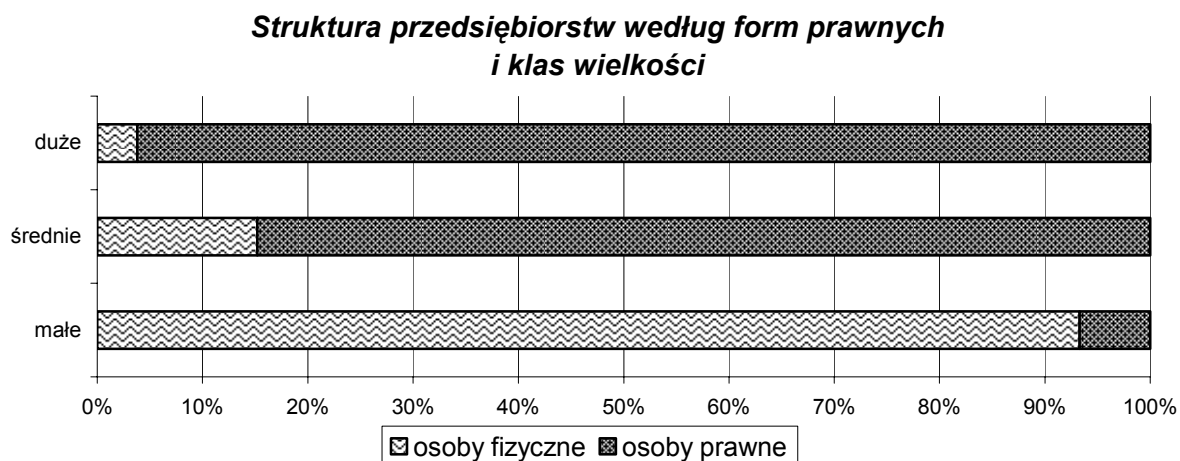
Wykres 2

Struktura przedsiębiorstw według podstawowego rodzaju działalności**Podmioty małe****Podmioty średnie****Podmioty duże**

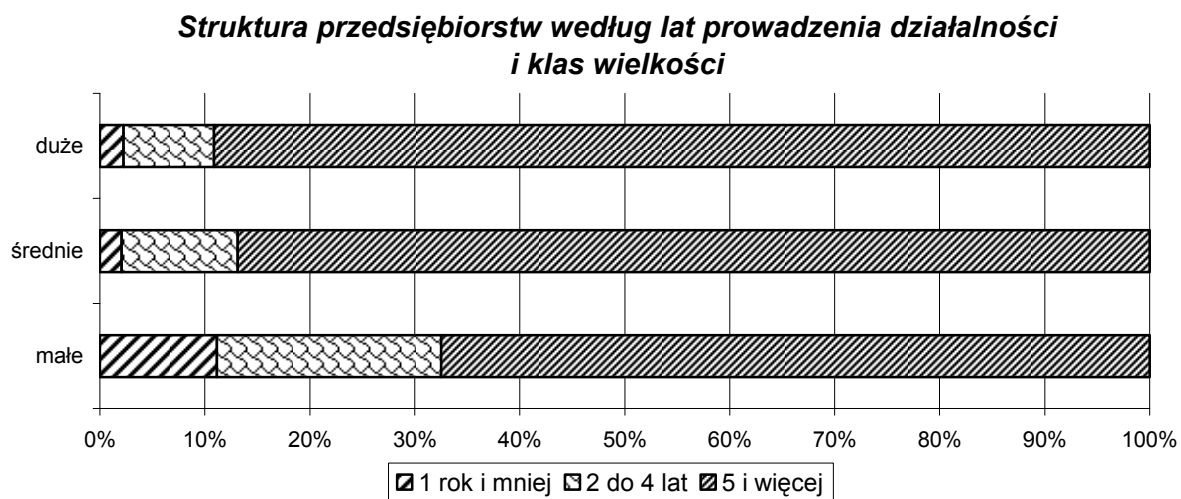
Wykres 3

Struktura przychodów według podstawowego rodzaju działalności**Podmioty małe****Podmioty średnie****Podmioty duże**

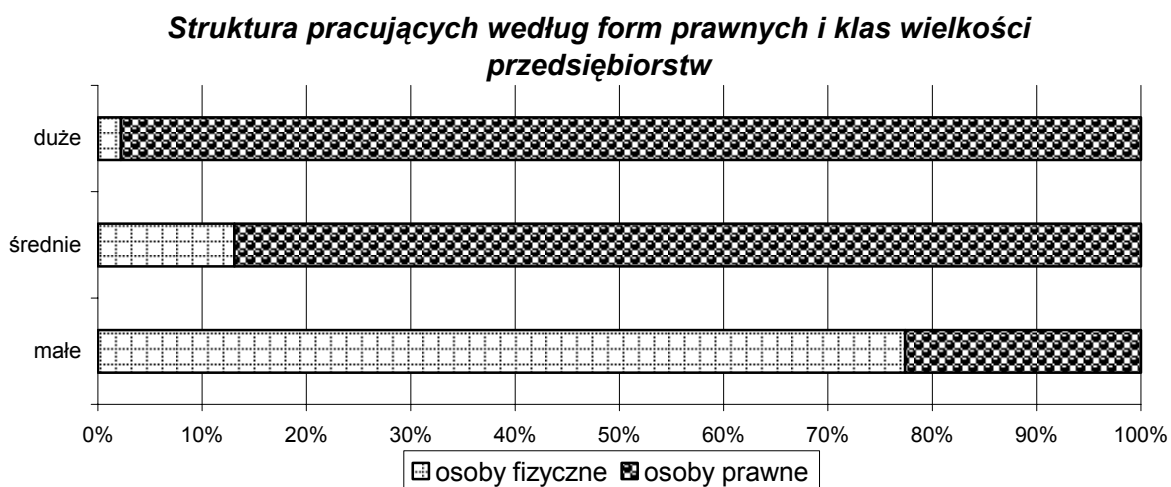
Wykres 4

Wykres 5

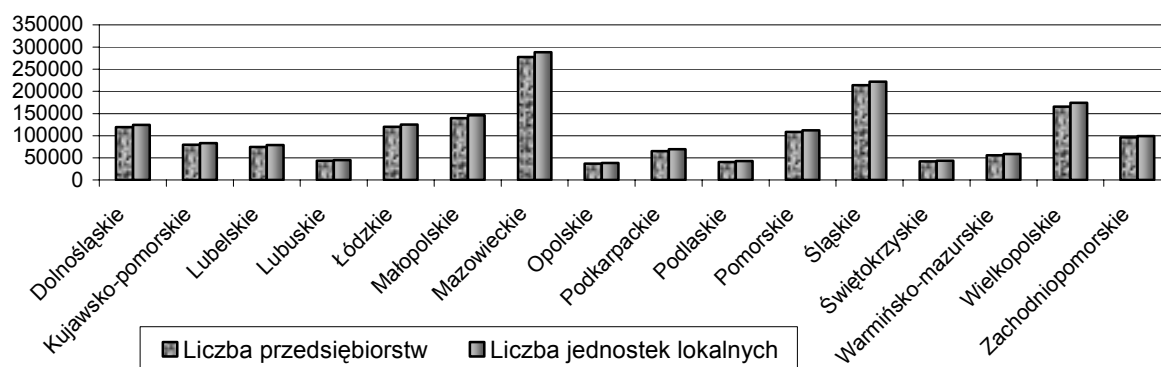

Wykres 6

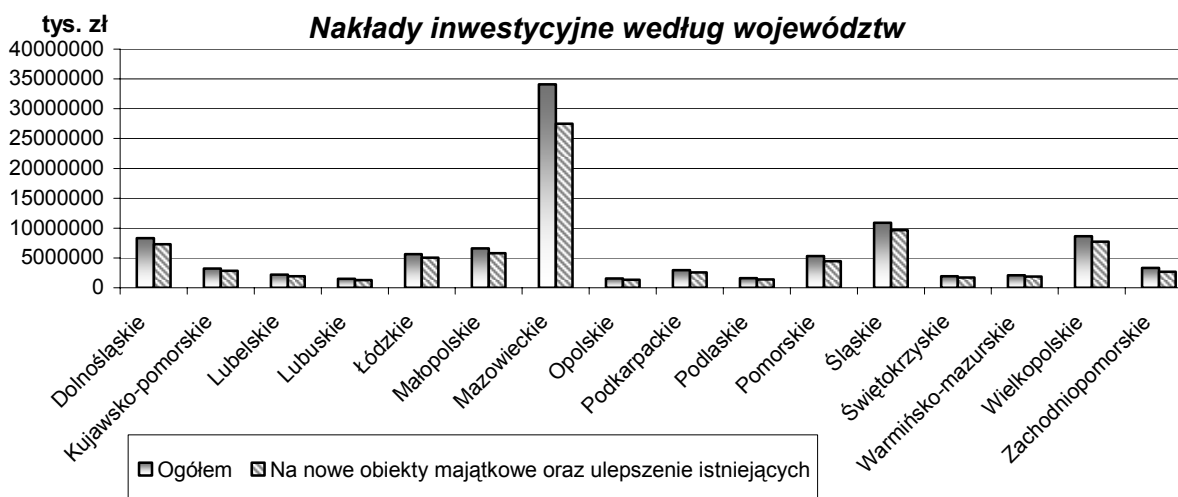
Wykres 7

Liczba przedsiębiorstw oraz liczba jednostek lokalnych według województw

Wykres 8

Nakłady inwestycyjne według województw

Wykres 9

Przychody i koszty według województw

